

HRVATSKA RIEČ

Predplatna cena: na godinu K 12. — Za pò godine K 6. — Za Šibenik na godinu donañanjem u kuću K 12. — Za Inozemstvo na godinu K 12 suviše poštarski trošak. — Pojedini broj 10 para. — Plativo i utuživo u Šibeniku.

Izlazi sriedom i subotom

Uredništvo, uprava i Tiskara lista nalaze se u ulici Bazilike sv. Jakova. — Oglasi tiskaju se po 16 para pet redak ili po pogodbi, te se primaju samo oni, koji se unapred plate. — Priobćena pisma i zahvalne tiskaju se po 20 para po petu redak. — Neifrancirana pisma ne primaju se. — Rukopisi ne vraćaju

Minuli izbori ili početak velike bitke.

Malo ćemo iz daljega, jer tko pozna ljude i političke prilike u Dalmaciji zna, da minuli izbori za carevinsko vieće nisu nego samo prvi okršaj. Nije to bila bitka, koja odlučuje, to je bio samo slučajni sudar, iza kojega tek dolazi pravo ratovanje ciele vojske. Do odlučne bitke ima još vremena, a sigurno je, da tko u njoj podlegne, više se ne diže.

Mi pravaši toj odlučnoj bitci idjemo u susret pouzdanjem. Svijesti svoje snage i svoga prava stalni smo da ćemo, kad uštitjemo, za uvjek obračunati sa svim udruženim protivnicima hrvatskog imena i hrvatske misli.

„Što, reći će nam na ovo koji naivnik, zar vi pravaši niste i ovih izbora htjeli konačno obračunati?“

Odgovaramo istinski da nismo s jedinstavnog razloga što smo znali za sve ono što je sledilo.

Mi smo znali da imademo proti sebi c. k. namjestnika Nardella, onda sve što od njega zavisi; znali smo da je ciele uprava zemlje proti nami, počam od zemaljskog odbora do skoro svih občina; znali smo da je uz riedke iznimke ciele činovnički aparat proti nami; znali smo da je proti nami sve što je na položaju i što crpi koristi od današnjeg kukavnog stanja u zemlji; znali smo da će se upotrebiti sve što je dozvoljeno i što nije samo da kukavni stvorovi i još kukavnije stranke pobjede.

Nego to nas sve nije plašilo. Reklo nam se prieteći: „Nesmi je izaći nijedan pravaš“, a mi smo htjeli dokazati da je ta prietnja samo znak očaja propalih ljudi i poznatih izdajica hrvatske stvari.

I mi smo to dokazali sjajnije nego smo očekivali. Mi smo znali da imademo posta sa svim mogućim neprijateljima i izdajicam hrvatske misli, ali da imademo posta sa ljudima bez osobne časti, bez osobnog ponosa, sa čeljadu koja je pripravna sve žrtvovati, pa i obraz, samo da spasi svoje položaje, to nismo znali u onoliko mjeri u koliko se pri zadnjim izborim vidilo.

Nego kod ljudi koji su izdali svoju vlastitu stranku, koji su u svaki čas pripravni da izdadu svoj narod, nijedna vrst bezčajnosti nas ne čudi.

I evo ih redom: Trumbić izdaje stranku prava i baca pod noge svoj obraz, klanjajući se drugom izdajici stranke prava i „ono m staro m magarcu“ iz Dubrovnika, (tako je on nazivao staroga Čingriju god. 1909.), te prati Smodlaku i sina onoga magarca: dvojicu koje iz sve svoje duše mrzi i prezire.

Biankini je drugi izdajica stranke prava i on zbog mandata ljubi ruke onih koji ga preziru, koji ga gonjaju iz kotara, koji ga ružiče kao prodanu mješinu, koji ga i na zadnjim izbornim skupštinam vriedjahu i kao svećenika i kao Hrvata.

Smodlaka je treći izdajica stranke prava, koji bezobzirno i bezsravno liže sve što je prošlih godina pisao proti svima onima s kojima se od lani javno družu i kojima je ovih izbora kao rob morao služiti.

Ovima bi morali nadodati Ivčevića, čovjeka bez stranke i bez narodnosti, služnika svake vlade, predstavnika bezakonja, samovolje i političke korupcije, a morali bi završiti sa Trešićem, koji se i nakon izdaje proti stranci prava neukima još i danas predstavlja kao pravaša, i tim bi u glavnom prikazali vojskovođe koji su navještali nami pravašima „nije dan ne smije izaći“.

Ovim vojskovođam mogli bi još nadodati Stražičića, Machieda, Alačevića, Medine, Grisogone, Tartaglia, Makale i slične kao Matase, Gotovce, Martince, Franiće, Goviče, Mazzare, Skeline, Madiraze, ali čemu?

Svak zna da su svi ovi predstavnici onog sustava dalmatinske politike, koja evo četrdesetak godina vlada u zemlji na štetu i sramotu cilogara naroda.

Što se ovi šarenjaci i koritaši diele u razne stranke to ne znači ništa drugo nego da odteljeno mogu lašnje zavaravati narod, a u svim ozbiljnijim časovima oni se uviek nadju zajedno, kako smo mi to pred tri godine tvrdili, kad nam nije htio nitko vjerovati, jer su se tada tobože međusobom mrcovarili. Izgledalo je da se ti izdajice stranke prava i koritaši ne će nikada više pomiriti, a mi smo tvrdili da su oni svi jedna četa, koja se urotila proti hrvatskom narodu, odnosno proti stranci prava.

Ovoj četi treba nadodati ogromnu većinu pravoslavnih kaponja, i eto saveza, koji je tako vjerno služio protuhrvatskim ciljevima i ovih zadnjih izbora, kao uviek do sada.

Jesmo li se mi dakle, koji smo znali u čem sastoji savez utvaraša, demokrata, Srba i svih tlačitelja i izrabljivača naroda u Dalmaciji, mogli nadati da ćemo za uviek obračunati s njima još ovih izbora?

Nismo. Još ima u Dalmaciji i preveć predsuda u političke radnje, još ima preveć robskog duha i preveć skućenih i zavisnih, još aparat korupcija priličnom snagom djeluje, još politički ariekini uživaju kod neupućenih povjerenja, još izdajca, koja se od nekoliko godina počinja na narodu, nije mnogima očita, još u jednu ried nuje vrieme da stranka prava konačno i za uviek obračuna sa svim udruženim neprijateljima.

Ali uza sve to, zar početak bitke ne pokaziva, kako će bitka svršiti? Zar već nije stranka prava prvim udarom slomila glavnu silu svih udruženih neprijatelja?

Jest, udar stranke prava je bio silan, neočekivan, neodoljiv, i neprijatelj je bio za uviek slomljen u Zadarskom, Šibenskom, Sinjskom i Imotskom kotaru. Slomljen je i u Drniškom i Neretvanskom, a samo nedozvoljenim načinom te kotare mogu zastupati protivnici stranke prava, nego i to sigurno za zadnji put.

Presenećeni neprijatelji naroda hrvatskoga, svijestni da su upotrebili sve sile, koje su im na raspoloženje, od novca do prevare i najodurnijih bezakonja, sada se u čudu gledaju i pitaju se, kako je to, da ih je stranka prava, sama samcata, skoro uništila.

I kukavni ne znadu da protumače svoju veliku nečaću.

Oni koji su se svi složili, koji su radi sloge metnuli obraz pod noge, koji su razpoložili vladom, zemaljskim odborom, ogromnom većinom občina, novčanim zavodima, uređima i svim onima u Dalmaciji koji bi bez njih lili bez kruha i lagodnog življenja, sada se tješda da nisu bili pripravni, da smo ih mi pravaši iz neuhua, iz zasjede naskočili.

Kukavci! A navještali su nam da nam neće dati nijednoga zastupnika, da će nas satriti, izbrisati sa političkog života.

Ništarije! A još lani u saboru smo im doviknuli: „Navještali ste nam borbu na polju hrvatskoga prava i na tom polju mi ćemo vas dočekati. U cielom našem narodu a ne samo u Dalmaciji, valja, da se ta borba do kraja dokonča. S jedne strane će biti oni, koji su za prava hrvatskoga naroda, s druge strane koji za ta prava nisu.“

Eto u tome je prvi značaj započete borbe, a tražiti ju kao što je traže politički izgubljenici u „crnoj internacionali“, u „Šušterčičevom služništvu“, u „konjskom mitu“ mogu samo Pero Čingrija i njegovi drugovi koji za sebe mogu govoriti o „dalmatinskom poštenju“, okaljanom s jedne strane najgusnijim špijunstvom, a s druge očitim izdajstvom, ali nikada o pobjedi misli slobode, jer sloboda u njihovim ustima nije nego lakrdija.

Njima je sloboda doušivanje, plazenje pred mogućnicim, podmićivanje, bezakonje, korupcija, ortakluk sa svim neprijateljima narodne slobode, a što danas poslie dovrišenih izbora hoće da se iztiju kao ljudi poštenja i ponosa i neustrašivosti, to je njihov stari lakrdijaški običaj, kojemu imadu da zahvale, ako ih svak ne vidi pod krinkom, kakovi su u istinu.

Krinke danas malo više pomažu, a u koliko budemo mogli, nastojat ćemo ih skinuti, pa će se viditi, da u Dalmaciji ne obstoje nego dva politička tabora, jedan je hrvatski ili pravaški a drugi je protuhrvatski ili utvaraško-demokratsko-srbsko-služnički.

Borba između ta dva tabora sretno i snažno je započeta, a još sretnije i snažnije će biti dovršena.

Na čijoj je strani bila korupcija i teror?

Bezprimjernom drzkosti, cinizmom bez premea, laživosti kakovoj nema prispodobu, razpisale se utvaraško-demokratske novine o teroru i korupciji, koje da su pravaši izvadjali u izbornom kotaru Drniš-Trogir. Nemamo izraza, kojim bi po zaslugi ožigosali ovako nesavjestno i hotimično lažno pisanje. Lažljivost te tvrdnje izskae na prvi pogled i neupućenom, čim se uvaži, da su pravaši protiv sebe imali svih pet občina, koje onaj izborni kotar sačinjavaju. I one dvie občine, Drniš i Promina, gdje je pravaški kandidat doživio pravi i oduševljeni plebiscit bez primjera, pod pritiskom odozgo sav su svoj aparat, sačinjen od občinskog činovništva iza načelnika, od lugara, poljara, ronđara, glavara i čauša, upotrebile su nečuvenom brutalnosti proti pravašima. Ona dva načelnika izlagala su se upravu nečiču za Ivčevića, pokazajući tim bjelodano, kako su drugi ciljevi i druge svrhe, koje su ih na takovo terorisanje navodile. Skelin i Čorić upotrebili su sav svoj i ako malen upliv i alarmirali ciele aparat občinski.

O Drnišu i Promini govore protivničke novine, da je svećenstvo hrvatsko zlorabilo svoj položaj i oltar. Ovakove bezočne laži mogu pisati samo onakove nesavjestne novine kakove su dvie „Slobode“, „Jedinstvo“, „Nar. List“, „Crv. Hrvatska“ itd. Hrvatsko svećenstvo je radiilo po svom uvjerenju, kamo ga je vodila patriotska dužnost. Medjutim o grčkom-iztočnom svećenstvu znamo, da su kleli djecu i unučad kod devetog koljena, blago i polja te zavaravali svoje, da će ih dr. Krstelj „pobunjevčiti“, da će im vjeru oteri. U selo Štikovo svi se vidjeniji Srbi sjatili, da ga okrenu te onamo poslali čak i stare svećenike, rođjene Štikovljane.

O korupciji je suviše govoriti. Ta njihovi „pristaše“ dolazili k pravašima, tražeći po 50 K za glas, jer da im toliko daju oni od „obćinske stranke“.

Što su pak Lečevića i Trogir doživili, teško se da opisati. Još jednom rekomo, da je Zagora trogirska vrtila kolima i teretnim automobilima, koji su po svim selima raznašali ogromne bačve vina, bielog svježežeh kruha, koji je za Zagorca poslastica, i pečenja. Rušilo se sve u šestnaest, bez mjere i bez pitanja, tko li račun plaća. Doznajemo, da je občinska blagajna u Trogiru tako iscrpljena, da nije za prošli mjesec ni činovnike platila. Zagora trogirska možda je malo kad blagovala i gostila se kao ovog puta. Tom prigodom se i veselih prizora odigralo. Nakon što bi u nekim selim popili seljani vino i pojeli pečenje, pozdravljali su trogirске trgovce sa „živio dr. Ivo Krstelj!“ O zastrašivanju i bezakonju ne dostaje nam riedi. Madiraza je na biralištu javno Boga psovao i prieto se dozvolama da krcme. Nekavi deran Sentinella, koji imade jedinu sreću, da je nasliedio bogato imanje i po tomu mnogo dužnika, hvatao je sve za grlo, da za Ivčevića glasuju. U zagorskim mjestima občina je u oči izbora započela sa gradnjom nekih puteva, e da tim navincima zamaže oči, a to iza kako se nakon trideset godina nije ni pomolila u onim selim. Što se glasovanja tiče, tu već rekomo svoju. Devet ih je uapšeno, koji su dva put htjeli glasovati. Talijani su ogromnom većinom glasovali za Ivčevića, a dokaz je tomu i kiselo priznanje „Dalmate“, koji se nad tim ogorčuje. Radi terora i podjarivanja mase barba Mikula više puta je morao biti uapšen. Lažu utvaraške novine kad govore o

teroru Šibenčana. Oni se svagdje pristojno dostojanstveno, odlučno i ozbiljno držali. Ivčevići agitatori moraju u više prigoda zahvaliti velikodušju Šibenčana, koji su ih spasili iz škripca.

Da malko prekriju sve ove svoje javne i nezatajive sramote, utvaraški organi razubnjali su grubu izmišljotinu, da su o. Bilonić i o. Silov u Drnišu bili zalećeni gdje kupuju ljude i uslied toga uapšeni. Od svega toga ne ima ni truna istine. Istina je naprotiv ta, da su Utvaraši bili neke svoje ljude naputili, da fungiraju kao lažni svjedoci, tobože da su kojega našeg zatekli pri zavadjanju izbornika. No ovačkovi su svaki put bili blamirani, jer su im naši izbornici odvračali laž u grlo, javno i ponosno govoreći, da su oni sviestno i odlučno za dra. Krstelja.

Lečevića je pako unicum svoje vrsti. Sada saznajemo, da iz Lečevićke občine ima preko 500 izseljenika u Americi. Konstatirajući pako, da od svih upisanih u izborne listine nije ih bilo nego tridesetsedam, koji glasovali nisu, onda je grozan račun ukradenih prevernih glasova. Od 500 izseljenika dobar dio ih je moralo glasovati preko drugoga. O teroru smo pia sli drugi put. Tamo se ciele sela, podjarenop načelniku i obč. prisjednicim te seoskim častim dizala protiv pravaša i smrću se prietila, budu li za dra. Krstelja glasovali. Onakog nasilja ne pamti povjest naših izbora.

Eto gdje je korupcija bila, gdje teror, gdje nasilje. Za Ivčevića kao predsjednika sabora i zem. odbora bile sve vlasti, a pravaši imali samo svoje poštenje i svijest i odanost svojih izbornika. Od najnižeg poslučnika do najviše položenog činovnika, osim riedkih odvažnih i udvijenja vriednih iznimaka, sve se proti nama bilo urotilo. I da ne bude bilo izbornih krađa, da nije preko hiljade mrtvih i odsutnih glasovalo za Ivčevića, dr. Krstelj bi bio izišao slavodobitno sa mnogo većom većinom no je Ivčevićeva bila.

Neka nam na ove činjenice odgovore utvaraški organi, a onda ćemo se dalje razgovarati.

Novinski glasovi o sramotnom Ivčevićevom izboru.

„Piccolo“ tršćanski u dopisu iz Zadra donosi opis Ivčevićeva izbora, iz kojeg vadimo značajnije stavke: Izborna perioda zatvoriti će se u Dalmaciji sutra u utorak sa užim izborom u IV. kotaru Drniš-Trogir, između pokrajinskog predsjednika dr. Ivčevića i Šibenskog načelnika dra. Krstelja; ova završna epizoda, koja će biti vrlo žestok dvoboj, zasluđuje da bude iztaknuta i postavljena u svoje prave granice: U hibridnom braku sa narodnjacima Hrvatima (i sa pokrajinskom vladom) podržavaju kandidaturu dra. Ivčevića, koja je u pogibelji, hrvatski demokrati, stranka mladih, koja je bila stekla mnoge simpatije sa relativnom objektivnošću (svojih sudova, a koja odjedared, odstupajući (venedno meno) od svog programa, nastoji da ovenkoveči hegemoniju jednog čovjeka, proti kojemu su se do jučer okrutno borili, a koji je esponent vladajućeg nereda na zem. odboru i na občinama te poslušnosti svakoj volji Beča.

Ovaj preokret, (koji dozvoljava dru. Smodlaku da žudjama u prilog unostielju državne policije) plod je osobnih takmičenja i mržnja, koje na žalost truju javni život u Dalmaciji. Niesu u borbi načela, nego strastveni ljudi koji zaboravljaju obće dobro radi svojih osobnih hirova i žudjenja za vlašću. Tako je izborna borba postavljena na pokudnom konfuzionizmu izraza. Tako se ima srce predstaviti kandidaturu dra. Ivčevića kao liberalnu, u opreci sa onom njegovog protivnika, koja se proglašuje klerikalnom, te ima onih, koji se varaju s ovom maskaratom etiketa, da tim line opravdanje svom držanju i Dr. Krstelj je Hrvat, koji ne vriedi više od dra. Ivčevića; ali u stvari liberalizma „arceades ambo“, te se ne može preputiti ni u šali razliku.

Pril koncu „Piccolo“ zaključuje: I činom, koji se pokazao u velike bez počtanja, odgaja se sproved splitskog načelnika dra. Mihajevića na sriedu, da tim ne budu raztrešeni prije izbornog čina!

„Dalmata“ prima od svog trogirskog dopisnika oduži opis izbornog čina. Nakon što je konstatirao veliki i čudnovati porast glasova Ivčevićevih u Trogiru, dopisnik ovako nadovezuje svoje refleksije:

„Kako se je zbio ovaj porast glasova prama izboru od samih osam dana otrog, kada se je ovog puta čitavo jedno selo uzteglod glasovanja, koje je bilo sudjelovalo kod prvog pokušaja, i kad je u gradu vidljivo bilo manje svjeta no prvi put, to će u svoje vrijeme reći osobe izkušnije u izbornoj alkemiji.

Novine hrv. narodne stranke proglašuju ovu pobjedu sjajnom. I s pravom, jer su se krune sjajile plesući, svakim časom mijenjajući ruke, i jer je većina, koja se je za njezinog kandidata otrog četiri godine kretala oko 4000 glasova, sad spala na nešto više od 700: i to premda je svih pet občina u kotaru bilo sklonu njegovoj kandidaturi, i premda su one listine sastavile te upotrebile sav svoj upliv za njegov uspjeh. Još jedna ovakova pobjeda, uzključno bi bio Piro, pak ne ču više vidjeti Epir zastupstva.

Ali posle hotimičnih (voluti) opojnosti pobjede doći će nehotično polaganje računa, i to u brzo, a onda sa strane onih, koji će morati odgovarati potpisima na arcima i u gotovom čuti čemo „accenti d'ira, voci alte e fioche e suon di man con elle“.

„Nego gornje novine vele još, da je velika većina Talijana trogirskih glasovala za dra. Krstelja. To absolutno nije.

Malica njih, malodušnih, privučeni obećanjima ili zastrašeni prijetnjama občine, htjedose glasovati za dra. Ivčevića, a onda drugi, i ovih malica, za inad i da pokazuju svoj gojev radi odurnih prizora, koji su bili počeli označivati dan 20. tek. mja., u kojem se bio osno netemeljit glas o izboru dra. Ivčevića u prvom skrutinju, odlučise glasovati za dra. Krstelja.“

„Dapače javna je tajna i poznata, da su ljudi od občine u dobroj vjeri zatekli mnoge pučane trogirske uvjeravajući ih, da im je potreba njihovih glasova samo još ovaj put, e da se zapriče, da bi izašao kandidat stranac te moćleći ih, da bi za zadnji put glasovali za kandidata građanina u užim izborima, jer da će drugi put svi, i isti ljudi od občine, glasovati za drugog kandidata građanina.

A kako li ljuti šecer! „Već dan prije (26) narodna stranka je bila dovela u kolima izbornike iz Zagore te ih strpala kao u kolima izbornika za sutradan, e da nikakav vanjski saobraćaj ne bi uzmogao uspavati njihovu živu svijest o činu, koji su se spremali poduzeti.“

Opisujući pak večernje demonstracije „Dalmata“ zaključuje:

„I, da se svečanost okruni, bubnjic opata Sentinella bio je na obali pokšakljan još jednom poklicima koji su postali običajni: *doli popi, doli frati*, dok su gosp. Biankini, dr. Smodlaka i dr. Čingrija, sinoć na povratku sa bojišta u Drnšu i Promini, bili pozdravljeni sa veselim klicanjem *grčkim popima*, koji su, kako je poznato, u Drnšu odlučili porast glasova u prilog Ivčeviću prama zadnjem putu.“ (Drugo je nešto odlučilo taj porast. Op. Ur.)

„Hrvatsko Pravo“ prenosi iz „Hrvatske Krune“ člančić „Nedičan izbor“ u kojem se prikazuje sva golotinja i sramota Ivčevićeva izbora.

Portreti sinjskih kampijuna.

I.

Poglavar Rocco. Preči čemo preko svih burnih faza njegova života, pod kojim je svoju uspomenu objektivno u raznim kotarima, u kojim službovao; preči čemo i kako samoga Benkovca, pa čemo se ograničiti na ovo par mjeseci njegova boravka u Sinju.

Nego i ovaj kratki boravak izniet čemo u najkrupnijim potezima, jer smo uvjereni, da će i oni biti dovoljni, a da osvietle čitavu sliku njegovoga rada. O glasovim, koji su pretekli njegov dolazak ne treba ni govoriti. Dosta je kazati samo to, da ga je naša javnost imala sreću još prvoga dana vidjeti na prozorim utvaraške čitaoice medju dvojicom njegovih nadobudnih sinova. Od toga vremena brižno je pazio, a da se ni on ni njegovi sinovi ne bi nigdje na javi pojavili, ako to ne bi bilo u društvu Tripala, Grabovaca, Videka, Cinjora i ostale napredne medje svakoga riza, svake dlake.

Uz najbolju pažnju, ipak se uvijek nije mogao sačuvati, a da ne dopadne i u drugo koje otmenije društvo, gdje bi se šampanjac pušio do skrajnjih granica dugih noći.

Kako je došao u oči ovogodišnjih izbora, ono na trudna njegova ledja kao užasni teret vođenja ovoga strašnoga posla.

Nego željezna njegova volja i samoprirogorni rad izniet ga sretna iz pogubnoga ovoga vrtloga. Njegov dobar humor, na daleko poznat, nikad ga ni za dlaku nije ostavljao: on u društvu uvijek bio najljepše susretan; on je bio svagdje prave delicije generis humani.

Napredna se gospoda s punim pravom s njim gizzala, kao što se paun gizza sa svojim gizzavim perjem. Hvalospjevi mu se do nebesa dizali. Sami vodja naprednjaka, glasoviti vitez Grizogovinu, ime mu u zviedze okivao i govorio, da će pod njegovom moćnom egidom Uroševu dičnu glavu sjajnom pobjedom ovjenčati. Tomu, da su najboljim jamstvom njegov svjetli značaj i Tripalova pjesma „o potpisanim mjenicam“.

Zbilja, dalekovidni vodja nije se prevario: bilo je drugo volje i na pretek; a ako se pobjeda u dobrom taboru javila, to se ima pripisati strašnoj i svevladnoj sili okolnosti.

Naprednjaci imali pune žepce glasovnica, bodeži bili na pravaškim prsima, glavna komanda po izborištima u njihovim rukama: oni su vedrili i oblačili.

Pa i prije izbora, za javnih skupština, visoki ih je gospodin uvijek odklikovao: proti prvašim bio je do skrajnosti strog, nije im dopuštao ni samo ime Smodlaka spomenuti. Sa Urošom se sa skupština zajedno vozio i s tim htio svietu jasno dokazati, koliko njemu na srcu leže napredni ideali.

Njegovoj taktici para nema. Samo da se dodje do ostvarenja velikih ideala, sve je žrtvovao.

Kad je zastupnik dr. Sesardić prosvjedovao proti tomu, što poslie zatvora izborišta, protivnici se uz Kamiečak penju i idju na izbore: on mu je duhovito odvratio, da što mu se treba za takove trice uznemirivati, kad će i onako imati većinu preko hiljade glasova.

U sličnim vicovima bio je uprav neizrcipiv. U kasno večer na javnom trgu kazao je, da je pobjednik Uroš i tako bio glavnim pokretačem krasnoga slavlja, koje se odigralo na javnom trgu. Ovoga će se slavija napredna gospoda sjećati dok bude Sinja i Sinjanca.

Kad se napokon, ljuta žalosti, konstatirala pravaška pobjeda, što se sve nije uradilo, a da se spriječ narodno oduševljenje?

Od toga doba i on i njegovi sinovi na svojoj visini kriepce porožene duhove i pitaju nadom bolje budućnosti, držeći se one „fortes fortuna juvat“.

Bilo što bilo, naši se naprednjaci nadaju ljepšim danim, dok bude ova sretna zviezda sjala na njihovom naprednom nebištu.

Zanimivosti iz pet Ivčevićevih občina.

Kako su se Matas i Gotovac snjušili prigodom izbora za Carevinsko Vieće, i kako su narod zabrijakali, evo nas da jedinjenicima dokažemo. Matas je u milosti Trumbića, dok Gotovac sa Smodlakom, a sva četiri za Ivčevića, ulagivaju se, komu će od njih otvoriti Ivčević obćinsku kobulu.

Matas svojim obećao predsjedništvo, glavarstvo i lugarstvo, a tako i Gotovac svojim. Uz to im prispio iz Kaštela Šimeta, i on Tešiji obećaje predsjedništvo, a Poličim glavarstvo u selu. Ni to im dosta. Šimeta načelnik zapovrza pravdu zbog mejaša, proti Radošićanim obć. Lečevice koju dva put Radošićani dobili; a Lukšića i Kambelovca, Gomilice i Sučurca načelnici zapravdali se s Vučevićom, Dugobabe s Bročancom, Bristanovo s Gizzavcem i Mućom. Niskom začulali gaj Zamedec do nad kuće u prilog sela Matasa; dok Gotovac Nišaninm proušio, da se strpe još ovo malo, pa kad on preuzme obćinu, sve će se to porušiti. Divojević sa Sratokom. Sve ti je to u pravdi. Tko ih brani? Smodlaka Kaštelane, Mandjer Vučevićane, Radošić Pezola, Dugobabe i Nisko Smodlaka. A po svoj prilici bit će se i Trumbić uplakao braniti Kladnjice. Obćina s jedne strane veli, da će ih zapustiti ako glasuju za dra. Krstelja, a s druge hvata ih Smodlaka i Trumbić. Pa kud ćeš iz ovih gvozdja? To je sve proračunano. Radošićani do hrišćana su svi ko puška za dra. Krstelja, jer im Dr. Pezola o tome ni u bendek.

Tim su oni stisli jadne obćinare Lečevice; a da nije toga, lako bi se prekršio Ivčević glasom ijednog zagorca. To neima jednoga, koji se pohvalno izrazio o njemu, pa iste njegove

pristaše narodu proušide; „da do sada nije mogao, al sad kad postane Ministar, da će ih svakim blagom božjim obasuti.“ Smodlaka svojim prvog zastupnikom postao, obećao kule u zraku, a kao zastupnik, da će ukinuti rovinu, za koju konj pravdu Dugobabcm i Nišaninm. Alaj će im kukavica zakukati brzo; a Smodlaci neće biti ko s težacim splitskim, nek upamti dobro. Smrknut će se komu pred očima, pa što belaj nije odnio, nek nosi. Svi oni hoće da u mutnu za se love. Madirazza, Šimeta, Miolin, Skelin, sve je to vezano i zauzvano, a Šimi Čoriću traži se na sve strane kruna 18 hiljada. Matasu u Lečevici za deset dana pregleda Kisić namirnice. Ovi svi hoće, po što po to ostati na sadrtoj obćinskoj kobili. Pa bi ludo bilo i misliti, da bi ovi za koju poštenu upravu i pristali i za nju glasovali.

Šime Čorić načelnik Promine oblieće oko predsjednika i vićnika, da ga ne bi upropastili, ta znadu da je on mješćanin, a bolje da puk podnese, nek da on glavom zaplati. Šajje poruke fratrim, vabi glavare, i što još ne plaće, a kumi svim na svietu, da će on biti štogod hoće, samo da ga pustu na miru i ne progone. Veli, da ga je sotona napastovala glasovati za Ivčevića, a da zna, što sada znade, da nebi nikada. „Skelin mi je kriv“ veli.

Da se u Lečevici po dva puta glasovalo, a možda i više, kojih se nije moglo u razštrkanoj obćini pripoznati, evo slediećih upašjenih:

Br. 587. Granić Jure iz Niskog, Br. 964. Matas Jakov p. Mate iz Kladnjica, Br. 992. Milić Jure p. Luke iz Utoru Gornjih; Br. 1046. Orošnjak Luka p. Šime iz Vučevice; Br. 1118. Parčina Šarenčić Mate Grgin iz Kladnjica.

Da se tvorno i riećim najjnusnijim napadalo na svakog pristašu pravaškog, izgledom budi bezvjerjkoj stranci, da je Grubišić Ivan napao na župnika, veleć; „magarčić uzjahati ću na te i kad me dotiraš kući nahraniti ću te sjenom.“ Ovaj škandal svakog je zgrozio, tad se protestiralo i javilo žandarmariji, koja je svjedoke popisala, al ga nije uapsila. Je li ovo divljajstvo u kom se brljaju tobože neka akademicki izobražena gospoda nagovarajuć prostotu na takova sramotna i bezbožna nedjela, koja će se njimi prije ili poslie osvetiti?

Političke vesti.

U Albaniji još uvek traju žestoki sukobi između arnautskih ustaša i turske vojske. — Ne može se nikako predviditi, kada će nastupiti konac ove očajne borbe. — Arbanasi ne vjeruju obećanjima Turske, koja im sada nudi sve što traže, ako polože oružje. Oni vele, za su bili toliko puta prevareni, pa traže garancije, da će se obećanje provesti. Neka im jamči koja velika vlast. U toj stvari podupire ih Crna gora, koja je poslala u Petrograd ministra Mijuškovića, da navede Rusiju, da se u stvari stvarme. Priestolonasljednik Danilo je u Londonu tražio dojdra sa vodećim krugovima, da se maknu u prilog Albaniji. Sada javljaju iz Carigrada: U mladoturskim krugovima vlada velika radost, jer se smatra misija posebnog crnogorskog delegata Mijuškovića u Petrogradu neuspjelom. Rusiji i Crnojgori nije naime pošlo za rukom, da izazovu posredovanje Evrope u arbanaskom pitanju.

Otvor parlamenta. Odlučeno je da se zasjedanje parlamenta otvori na 17. ov. mja. Kralj će držati priestolni govor na 18. U sobotu će kralj stići u Ischl, od kuda će se povratiti u Beč k otvorenju parlamenta.

Pašićeva demisija prihvaćena. Srbski ministar predsjednik predao je kralju ostavku, koja je primljena. Pašić će se podpunoma povući sa političkog poprišta. Mnoge novine, koje su od Pašićeve vlade ovisile i od nje subventiorane bile, sada su propale te moraju prestati izlaziti.

Njemačka izkrcala vojsku u Maroku. Radi zaštite svojih kolona u Agadiru Njemačka je izkrcala vojsku. O tom je obavjestila velevlasti. Radi tog koraka u Francuzkoj vlada velika uzbuđenost.

Napori baruna Gautscha. Iza kako je imenovan po treći put ministrom predsjednikom, barun Gautsch se trudi, da stvori većinu i da mu carevinsko vieće bude sposobno za rad. Radi toga nastoji uvesti primirje izmedju Čeha i Njemaca, jer u Českoj leži ključ situacije u Austriji.

Naši dopisi.

Ugljane kod Sinja.

Kad smo doznali rezultat izbora u našem kotaru i sjajnu pobjedu našeg milog zastupnika Dr. A. Sesardića nad udruženom braujom utvoro-demokratskom, kod nas je bilo neopi-

sivo veselje. U večer su bile sve glavice razsvietljene u znak radosti. Ono malo protivnika, što smo ih imali u selu, svu su pokunjeli. A mi pravaši, birajući dr. Sesardića, sračno mu čestitamo i kličemo: „Živio naš mili zastupnik!“ Bilo bi dobro, da se 1907. povratimo na naše protivnike. God. 1907. njeismo imali jednog protivnika, te se je selo Ugljane baš u tome odklikovalo.

Ove pak godine imali smo protivnika isto malo uz svu agitaciju nastavnice te šure Sijujina i još dvojice kardžije Vrcana, koji je radio po befelu zemljo-potresnog Tome. Neki mješćanin c. k. žandar baš je zatražio dopust, da na nas tezaške djeluje i da glasujemo za zeta Tripalova br. 2. ali je bio hude sreće, te je samo svoga brata obratio, koji je glasovao za Masovčića. Bili su nas pohodili i spljetski tezači da u nas uljujo malo demokratskog duha, ali su bili prezimo gledani od naših. Krčme Radmana i Rušićića bile su pune gospode iz Sinja i Trilja, koja nas pohode samo u vrijeme izbora. Zemljo-potresni Toma i gospodar Šljivo bili su odprčelno zviždanjem i klanjanjem u ramine.

Dan 19. bio je svečan kad su se sviestni Ugljančani okupili pred kućom dičnog glavara Strukana i željno čekali čas, kad će svoj glas podati dr. Sesardiću. Protivnici se skupiše u dva kara njih najviše do 20. a svaki kar imao je po tri troboje, da imponira njihovoj braći na Trilju. Mi se okupili u dvanaest karova i pjevajući pohrismo ostaloj braći pravašim na Trilj. Kad smo prelazili preko Trilja do birališta, gledaše nas poprieko biraić Masovčića, jer su vjerovali svojim agitatorim „Sve Ugljane na še.“

Naših glasova palo je za dr. Sesardića oko 160. Zaludu je tiskan isti dopis u „Slobodi“ i „P. Slobodi“ proti našem glavaru, jer su tim mislili, da će nas od njega odvratiti; takodjer je imao dopisice od par redaka i glasilo J. Kapića proti našem glavaru, ali kako jedan tako i drugi ostao je bez uspjeha. Ovom prigodom upitali bi g. Kapića, da nam imenuje one s Ugljana, koji mu se tužiše na glavara gosp. Strukana, a u protivnom slučaju doviknut čemo Juri izrekom pravnika Jelavica: „Jure sebi prste gdje te se ne sije, tu ne niči.“ Sračno čestitamo na sjajnoj pobjedi našem predsjedniku Don Ivi Prodanu, Dr. Dulbiću, Dr. Sesardiću, prof. Periću, a Dr. Krstelju na onakom uspjehu koji je doživio od braće težaka Drniške zagore, Promine, Lečevice, Kaštela i Trogirske zagore, jer se Ivčević nemože ponositi onakim izborom. „Bog i Hrvati.“ Ugljanski pravaši.

Iz hrvatskih zemalja.

Narodni blagdan. Na današnji dan slavenskih apostola ss. Cirila i Metoda organizirane su po celoj domovini svečanosti te se skupljaju novac za Istru.

Razcep u Tomašičevoj stranci. Ovo dana zbile se važna stvari u Tomašičevoj stranci. U Budimpešti su delegati obdržavali konferencije, da odrede svoje stanovište prama Khuenovoj vladi. Ban Tomašić je od delegacije tražio, da Khuenu izrazi povjerenje glasujući mu indemnitet, jer da se je Khuenu držao korektno u stvari nagodbenih povreda. Na to je član osječke grupe dr. Pinterović predložio, da se delegacije drži rezervirano, dok je dr. Papratović odrešito predložio, da se Khuenu izrazi nepovjerenje, jer da njegova vlada nije popravila nijedne nagodbene povrede. Ban Tomašić je zaprietio svojom ostavkom, jer da to ne može biti. Usled toga su Papratović i Pinterović odputovali iz Pešte te su faktično iztupili iz munkačke stranke. Sada će Tomašić organizirati čistu magjaronsku stranku. Mazzura i Turković su javili u Zagreb, da se služu sa Osječanim. Čudno bi oni izgledali u ovom kolu, jer je njihovo pravo mjesto u Tomašića.

Razpust sabora. Usled razcipa u Tomašičevom bloku više je nego sigurno, da će doći do razpusta sabora. To se najbolje sudi po tome, što službene „Narodne Novine“ govore o saboru, vele „sabor, koji se imade razpustiti.“

Iz grada i okolice.

Još o oružniku Šariću. Pišu nam iz Zlosela, Na dan Sv. Petra i Pavla bio žandar Šarić poslat amo u patrolu; u 6 sati na večer opio se ko živina. Jedva ga je do obale doveo pod ruku glavar Banjevaca gosp. Troskot. Tu je uz obalu sio na kolonu, bacio svoju kapu (kacigu) pod noge gazići je i vičući: „Dolje, dolje... dolje zastupnik!“ Okolo njega sakupilo se mnoštvo svjetline, koja je vas taj prizor gledala, a iz koje imenujemo samo ove

očevide: Matu Sparicu p. Jure, Matu Bausa p. Jerka, Bausa Antu p. Jose, Vukman Jaka, Šimu Urema Matina, Šimu Čubrčića Jurina, Šimu Urema i Jakova Čubrčića Matina. Nije prošlo mnogo a žandar Šarić stao da izbavica riza i vina.

U tren oka raširi se ta viest po celom selu, tako da su na koncu došli vidjeti tu komediju: glavara sela, učitelj i odličniji mještan.

Pijan se je žandar Šarić u 6 i po sati jedva jedvice ukrao u brod, zapuтивši se put Tiesna.

U 9 sati te večeri vraćajući se iz Tiesna Frane Jelušić, našao je žandara Šarića na sred puta pjana, razvaljena, sa izgnječenom kacigom.

Najodlučnije pozivlje stariju vlast, da više dokrajči te nerede i javne sablazni, koje ovakav javni službenik prouzročuje.

Sastanak mjestnog kluba „stranke prava“. U nedjelju na 2. tek. mj. bio je pomenuti sastanak u prostorijama hrvatskog „Sokola“ i „Čitaonice“. Premda je bila užasna sparina, ipak je bilo nazočno oko 500 osoba iz svih slojeva građanstva. Sastanak je otvorio biranom besjedom predsjednik kluba i nar. zast. **Dr. Ante Dulibić**. Zahvali zatim nazočnicima, a preko njih i svim pravašima u kotaru, koji su za skorajšnjih izbora za carevničko vieće junacki i odvažno održali borbu, slaveći pobjedu nad svim udruženim elementima. Reče zatim, kako je tom prigodom još jednom progovorila zdrava hrvatska svijest i pokazala nametnicima, da se više ne drznu prikazati na izborno mezevo u ovom kotaru, koji se mimo sve ostale — odlikuje sviešču i poštivošću. Opisuje zatim tok izbora u pokrajini, te naglašuje, da je pravaštvo bjelodano dokazalo, da je najjači faktor u pokrajini, a to podkrijepljuje brojem glasova položenih za pravaške kandidate.

Osvrće se zatim na nastajne obćinske izbore, pa poznavajući snagu pravaške stranke, reče da je uspjeh osiguran. Nu volja naroda mora da progovori diljem Dalmacije te izabere u obćinsko vieće ljude znanja, domoljublja i čestitosti. — Prisutnici onda kliču živila „stranka prava“ i „živio Dr. Dulibić!“ — Prihvatili zatim nar. zast. **Dr. Drinković**. Govori o snazi pravaške stranke u Dalmaciji.

Dotiče se izbora za parlament uoćbe, a podrobno izlaže borbu, koja se je vodila u makarsko-neretvanskom kotaru. Silom i prevorom onaj mandat dobila je Utvara, ali za kratko, jer izborna svijest pravaških birača svagdanu napreduje i jaća se u onom kotaru, a nedaleka budućnost će to djelom posvjedočiti. — Pri koncu govora veli, da pravaški rad nije u službi ni popova ni Dr. Šušteršića, već ovi zajednički djeluju, jer su prožeti poštenjem i i rodoljubljem. — Tekom celog govora bio je prekidan burnim poklicima.

Dr. Krstelj netom se digne, dvoranom zaori „živio“, pa pošto zahvali, vatreno probesjedi. I on opisuje prošle izbore, na kojim pored terora i aparata, ipak pravaši slave pobjedu. Stranka prava razvila je barjak od Raba pa do Spića i ona je baš ovom prigodom pokazala svoju moć. Ako se nije uspjelo u svim kotarima, to valja pripisati izbornim škandalima, koji su se izvajdali. Za pravaše — veli — glasovali su zakoniti izbornici, dok su za utvaraše glasovali i mrtvi i izseljenici. Svrata pažnju na dojučer obćinske izbore, pa završi velič: Pravaši će ogromnom većinom pobjediti te izabrati vieće i upravu dostojnu Šibenika grada.

Dr. Dulibić zahvaljuje onda na brojnom odazivu, a ućesnici uzkliznuše: živila stranka prava i njezini prvaci!

Školski praznik. Mjestno školsko vieće udjelilo je svim pućkim školama u gradua priznik na dan slavenskih apostola SSV. Ćirila i Metodaa, kao narodni blagdan.

Na laži „P. Sloboda“. Molim, Vas, da objelodanite ovaj izpravak, koji sam lažnoj „P. Slobodi“ poslao:

Na temelju §. 19. tisk. zak. na pisanje „Puć. Slob.“ od 30. lipnja br. 25 god. 1911 na str. 2 u stupcu trećem pod naslovom „Na dan izbora“ izvolite uvrstiti u narednom broju slijedeći: Ispravak. Nije istina, da sam ja bio zatećen, da kupujem glasove; Nije istina, da sam bio uapšen i zatvoren; Nije istina, dosljedno, da sam kašnije bio pušten na slobodu. O. Fra Pavao Štov duh. pom. Driš 3. VII. 1911.

Izvoz drvla. Jućer su odplovili iz naše luke parobrodi: „Bordista“ (engl.) za Porto-Said, „Dante“ (tal.) za Milazzo, „Magjar“ (ugar.) za Genovu. Krcaju „Steinbeiss“, „Nicolò Tommaseo“, „Baron Kemeli“.

Izvoz ugljena. Parobrod „Ema“ krca ugljen. Sutra polazi za Rieku.

Ratno brodovlje odputovalo je iz naše luke u ponedjeljak. Još je u luci „Zenta“.

Ribarska-Koraljska zadruga imala je u subotu sjednicu uprave pod predsjedanjem predsjednika Dr. Dulibića. Riešeno je više tekućih poslova.

Upravni odbor „Ućiteljskog društva“ za Šibenik i kotar imao je jutros sjednicu, na kojoj je uz ostalo zakljućeno, da se prićeka ućitelje, koji dolaze iz Ćeske što dostojnije.

Naućno putovanje. Od 25—27 t. m. boravit će u našem gradu 50 Ćeskih ućitelja i ućiteljica. Posjetiti će i vodopade Krke.

Parobrod „Steinbeiss“. Tvrtka istoimena nabavila je u Kielu parobrod „Steinbeiss“, koji će prevažati drvle iz naše luke u inozemstvo. Sagradjen je navlaš u ovu svrhu. Putuje pod nje maćkom zastavom a pripada luci Hamburga. Zašto? Pitajmo one naše revne vlasti, koje su uzroćne i koje su svojim nepromišljenim korakom naniele našem gradu nemalu štetu, jer je ovaj parobrod imao biti upisan i pripadati luci Šibeniku i Šibeniku plaćati pristojbine. Tako mjesto Šibeniku, kao što bi bilo pravo, plaćati će Hamburgu, u koji moćda neće nikad ni zaviriti.

Naknadna stavnja je bila danas za one, koji su se morali podvrić superarbitriumu.

U ćast ss. Ćirila i Metodaa jutros je glazba obašla grad svirajući. Većeras će na Poljani, poćevši u 8 sati, svirati „Šibenska Glazba“ s ovim programom: 1. * * * Koraćnica. 2. G. Šebek: „San mladosti“, veliki hrv. pouptouri. 3. N. Lang: „Zvijezda mira“, koncertna polka za krilni rog. 4. G. Šebek: „Chor Derwischa“, orientalna scena. 5. * * * Koraćnica.

Lićne viesti. Jućer je bio na prolazku u našem gradu bosansko-hercegovaćki hrv. nar. zastupnik Gjurjo Džamonja.

Porota. U petak dne 30. ov. mj. zapoćelo je porotno zasjedanje. Tog dana Joka kić Filipa Tica iz Polaće osuđjena je na tri godine teške tamnice, branjena od dra. Suboćića, radi ćedomorstva. Osumnjićena joj mati Ana radi sukrivstva bi riešena.

Na 1. srpnja Gjurjinja Zelenbaba iz Źagrovia osuđjena radi ćedomorstva na 4 god. teške tamnice. Branio ju je dr. Mazzoleni.

Na 3. i 4. srpnja vodila se razprava proti Antići Jurić Antinjoj, majci joj Jerki i ocu. Anti radi ćedomorstva. Kći je osuđjena na 4. god. a majka i otac riešeni su. Branitelji su bili za osuđjenu dr. Bakotić, a za riešene dr. Krstelj. Porota još traje.

Pokrajinske viesti.

Klikaške komedije. Sinj, 28. lipnja. Naši politićki brodolomci u smrtnoj travici uhvatili se Ivćevićeve pobjede, a da prostotu obćjine i svoju sramotu prikriju. Promislite, na glas o toj pobjedi, razletjeli se po mjestu: jedan drugomu ćestitaju! U buljake se okupljaju Kolumbatović, Cinjori, Grabovci, Majini, Tripali, Róćchi i svi ostali napredni elementi, pa zakljućuju, da bi trebalo ovo pobjedu javno proslaviti.

Broj 725 izvješten je po svim naprednim dućanima, zastave, koje su bile nabavljene za propaloga zeta, lepršale, svijet se vara sa: „Dobio Tripalo u Trogiru“.

Sve to naš poglavar zadovoljno gleda, sve je u redu ništa ne smeta. Nego, kada naši ljudi, izvješili zastave i sagove, kada po pu dućanima izloži: „Živio Prodan 4590“, tada naprednjaci, da izkoće iz koće. Poglavara ovaj broj ubio u pojmu, pa, pun svetoga zelusa, šalje žandare neka skidaju nadpise. . .

U isto doba odgovara mjestnom odboru stranke prava, da ne more dopustiti — prama zahtjevu — proslavu Sesardićeve pobjede u nastajnu nedjelju, jer da su duhovi uzrujani. Mi mu to vjerujemo, paće znademmo vrlo dobro, ćiji je duh najuzrujaniji nad gotovim porazom.

Hrvatska tiskara (Dr. Krstelj i dr.) Vlasnik, i izdavatelj i odgovorni urednik: Josip Džezga.

Vaše zdravlje

ćete održati! Vaše slabosti i boli izćeznuti. Vaš vid, živci, ojaćat će se, vaše spavanje biti zdravo, a sveobće razpoloženje se opet uzpostavlja, ako pravi Fellerov Fluid m. d. M. „ELSAFLUID“ upotriebite. 12 boćica na pokušaj staje 5 K franko. Proizvajdao je samo ljekarnik: E. V. Feller u Stubici. Elsatrg. 64. (Hrvatska).

Jednog ili dva dječaka

koji kane pohadjati novom školskom godinom mjestnu realku prima na hranu i stanovanje Obitelj bez djece u Varošu-Šibenik. — Kuća se nalazi u blizini škole. — Uvjeti povoljni. — Obratiti se na g. T. Colombo poduzetnika Šibenik-Varoš.

Javna zahvala

Ovim putem zahvaljujem se ganuto iz dva srca svim oćim, koji su se osjećajima saućešća sjetili mene i moje obitelji prigodom smru mog ljubljenog i neprežljenog sina

IVANA BAŠICA

trgovaćkog pomoćnika.

Nasob budi vjećita moja harnost svoj gospodi trgovcima i trgovaćkim pomoćnicima iz Drišaa i Šibenika, osobito pako gosp. Mati Perginu, koji su mi izkazanim saućešćem olabakšati tešku bol. Bog svima strostruko naplato.

Jele ud. Bašić

majku, za se i za svoje.

Tražim

mjesto kod motora na gas ili benzinu sa dva ili tri kamena uz mjesećnu plaću prama pogodbi. Oženjen sam i star 24 godine. Vrlo se dobro razumijem u kućno i mlinsko drvodjelstvo. Ćienjene ponude upraviti na adresu: Felix Jošanik, Slavonija-Slavonija.

PRVA DALMATINSKA TVORNICA

:: :: PREDIVA I TKALA :: ::

PAŠKO RORA I DRUG

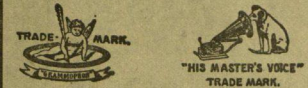
:: :: ŠIBENIK - DALMACIJA :: ::

SASTAVljena IZ NAJNOVIJIH, NAJMODERNIJIH STROJEVA, PRAVI SUKNO (STOFU) ZA ODIJELO I KABANE U SVAKOVRSTNIM MODERNIM BOJAMA, IZ SAME ĆISTE NARAVNE DOMAĆE VUNE.

2-20

Najsavršeniji gramofoni i ploće

sa svakovrstnim komadima osobito hrvatskim providljeni znakom „Audjeo“

Dobivaju se u knjižari i papirnici: **IVAN GRIMANI ŠIBENIK, GLAVNA ULICA.**

Šalje na zahtjev cijenik i popis komada badava.

Prodava se

100 bala dobra siena i jedan solidan i elegantan karocin. Upitati se u uredništvu.

Tiskanice

za obćine i župeke uredre — dobivaju se — uz vrlo nisku cijenju u Hrvatskoj Tiskari - Šibenik

Eugen Pettoello

Pribor satova, zlatarskih i optićkih predmeta i kinećskih srebrarija žlica, viljuška i noževa.

Zajamćena izradba sa 90 grama ćistog srebra.

Pećata. Svake vrsti rezbarije u kojoj mu drago kovini.

Bogatii ilustrovani cijenik. Tvornićke stalne cijen.

Šibenik, Glavna ulica, br. 128.

Hamburg-Amerika Linie

Izravna njemaćka vezna pruga sa brćim i poćastanskim parobrodim.

Odprema putnika na sve strane svijeta narolio sa pruzama

Hamburg-Newyork
Hamburg-Philadelphia

Hamburg-Argentina
Hamburg-Brazilija
Hamburg-Cuba
Hamburg-Mexiko
Hamburg-Afrika
Hamburg-Ćipakla
Hamburg-Francuska

Zabavna pomorska putovanja. Putovanja oko svijeta, voznje na isok, u Isobnu Indiju, u luku Ameriku, te voznje po sredozemnomu moru. Putovanja na Sjever do Dronbhelma, na oćak Isok, na sjeverni kraj i Spitzbergen. Voznje po Nilu. Upute, tarifne i druge listine.

Hamburg-Amerika Linie, 6010 iz postolka, Hamburg.

Zastupstvo u Trstu: Hamburg-Amerika Linie, Generalna agentura za Primorje, Via Porporella 1.

OGLAS.

Prijamni ispiti ljetnoga roka za 1. razred c. k. realke u Šibeniku, kao i eventualni ispiti za ostale razrede, te ispiti privatista, bit će dana 7. srpnja o. g., a upisivanje za 1. razred dne 5. srpnja o. g. od 9 do 12 sati prijeodne.

Prijamni ispiti jesenskoga roka, biti će oćlašeni za vrijeme školskih praznika. Šibenik, 24. lipnja 1911.

Upraviteljstvo c. k. državne realke.

Uspješno je oglašivati u „Hrvatsoj Rieći“ !!!

Austrijansko parobrodarsko društvo na dionice „DALMATIA“

uzdržava od 1. maja 1911. slijedeće glavne pruge:

Trst—Metković A (poćstanska)
Polazak iz Trsta ponedjeljak u 5 sati posl. podne povratak svake subote u 6 sati prije podne.

Trst—Metković B (poćstanska)
Polazak iz Trsta u ćetvrtak u 5 sati poslie podne; povratka svake sriede u 6 sati prije podne.

Trst—Metković C (poćstanska)
Polazak iz Trsta u subotu u 5 sati poslie podne; povratka u ćetvrtak u 6 sati prije podne.

Trst—Korćula (poćstanska)
Polazak iz Trsta u utorak u 5 sati poslie podne povratka u ponedjeljak u 6 sati prije podne.

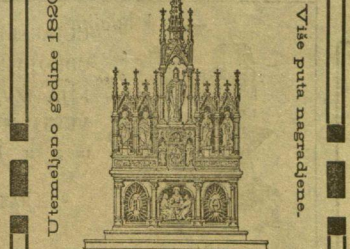
Trst—Šibenik (poćstanska)
Polazak iz Trstasvake sriede u 5 poslie podne; povratka u utorak u 6 sati prije podne.

Trst—Metković D (trgovaćka)
Polazak iz Trsta svake nedjelje u 3 sata pr. pod. povratka svake nedjelje u 2.30 poslie podne.

Trst—Vis (trgovaćka)
Polazak iz Trsta u petak u 5 sati poslie podne povratka svaki ćetvrtak 8.30 prije podne.

INSAM & PRIMOTH

St. Ulrich, Groeden (Tiroi).

U temeljeno godine 1820.

Više puta nagradjeno.

Svibanjska pobožnost i blagdan Srca Isusova. Ijepi za, uspomenu izradjeni kopovi DJEVICE MARIJE i PRESV. SRCA ISUSOVA umjetnićki iz drveta izradjeni i polihromirani.

Osim toga sve crkvene umjetnićke radnje. — Katalog badava i franko. — Narućbe i pakovanje izvršuju se franko.

HRVATSKA VJERESIJSKA BANKA

:: PODRUŽNICA ŠIBENIK ::

Centralna DUBROVNIK. Podružnica u SPLITU i ZADRU
DIONIČKA GLAVNICA 2,000.000 K
PRIČUVNA ZAKLADA U PRITUČICI 250.000

BANKOVNI ODJEL

PRIMA ULOŽKE NA KNJIŽICE U KANTO KURENTU I ČEK PROMETU; ESKOMPTUJE MJENICE, OBAVLJA INKASO, POHRANJUJE I UPRAVLJA V JEDNINE. DEVIZE SE PREUZIMAJU NA JUKULANTNIJE. IZPLATE NA SVIM MJESTIMA TU I INOZEMSTVA OBAVLJAJU SE
- - - BRZO I UZ POVOLJNE UVJETE. - - -

MJENJAČNICA

KUPUJE I PRODAJE DRŽAVNE PAPIRE, RAZTERETNICE, ZALOŽNICE, SREĆKE, VALUTE, KUPONE. PRODAJA SREĆAKA NA OBROČNO ODPLAĆIVANJE. OSJEGURANJE PROTIV GUBITKU ŽRIEBANJA. REVIZIJA SREĆAKA I VRIEDNOSTNIH PAPIRA BEZPLATNO. - - - NO. UNOVČENJE KUPONA BEZ ODBITKA. - - -

PRODAJEM SVAKOVRSNIH KOŽA NA MALO I VELIKO. PRIMAJU SE I PISMENE NARUČBE IZ VANA UZ POUZEĆE, A POZNATIM I :: BEZ POUZEĆA DO IZMINUĆA UTANAČENOG ROKA IZPLATE ::
IMADEM VELIKU ZALIHU GOTOVIH CIPELA I RADIČNICU SVAKOVRSNE OBUĆE I OPANAKA. IZRADJUJE SE BRZO I TAČNO PO NAJFINIJEM I NAJMODERNIJEM SISTEMU. PODPISANI SE OSOBITO PREPORUČUJE GG. ČINOVNICIMA, C. KRALJ. VOJNICHTVU, DRUŽNICIMA I FINANCIJAL. STRAŽARIMA. PRODAJE SE TAKODJER I NA MJESEČNE OBROKE.

AUGUST ŽIGON — ŠIBENIK.

Hrvatske narodne poslovice

uredio V. J. Skarpa, cijena knjizi broširano K 5.—, a uvezano K 6.—, nabavlja se kod „HRVATSKE TISKARE“ u Šibeniku i u svim knjižarama.

VELIKA ZLATARIJA
GI. PLANCIC
Vis-STARIGRAD-Velaluka

Ugovor snabijuje čna podružnica - Šibenik.

TVORNICA PAPIRNATIH VREĆICA

- ANTE ZORIĆ — ŠIBENIK — (DALMACIJA). -

Tvornica je uređena sa svim potrebnim strojevima Izradjuje vrećice u svim veličinama i u svim bojama. Ovo je prvo i jedino domaće poduzeće ove vrste. Cijene su vrlo umjerene, te domaći potrošioći ne će imati razloga, da pored domaćeg poduzeća služe. se iz vana.

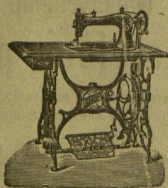
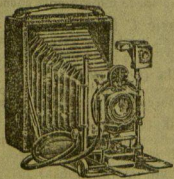
- - NARUČBE SE IZVRŠUJU VRLO BRZO I TAČNO. - -

Knjižara i papirnica

Jvana Grimani-a - Šibenik

preporuča p. n. občinstvu svoj veliki izbor hrvatskih, njemačkih, taljanskih i francuzkih knjiga, romana, slovnica, riečnika, onda pisanih sprava, trgovačkih knjiga, uredovnog papira, elegantnih listova za pisma i razglednica. Prima predplate na sve hrvatske i strane časopise uz originalnu cijenu sa tačnim i brzim dostavljanjem u kuću — Velika zalih svakovrstnih toplomjera, cviker-naceta od najbolje vrsti leća u svim gradacijama.

Vanjske naručbe obavlja kretom pošte.

Skladište fotografskih aparata i svih nuzgrednih potrebitina. — Preuzimlje naručbe svakovrstnih pečata od kaučuka i kovine. — Skladište najboljih i najjeftinijih šivaćih strojeva „Singer“ najnovijih sistema.

SINGER

„66“

— ŠIVAĆI STROJ —
NAJNOVIJI I NAJSAVRŠENIJI.

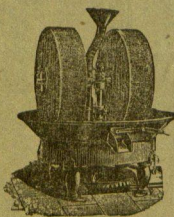
SINGER

- - ŠIVAĆI STROJEVI - -
SINGER MOGU SE DOBITI SAMO U NAŠIM VLASTITIM DUĆANIMA.

DRUŽTVO SINGER A. D. ZA ŠIVAĆE STROJEVE

ŠIBENIK — GLAVNA ULICA.

Na zahtjev šalju se sve upute. Uzorci vezova kao i šiveni uzorci šalju se badava i franko.

ULJARSKE STROJEVE KAO I PODPUNE UREDJAJE U SVAKOJ IZRADBI, NAJFINIJA IZVJEŠĆA, VINSKE PREŠE, SVE VRSTI MOTORA, MLINOVA I GOSPO-
:: :: DARSKIH STROJEVA :: ::

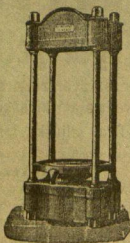
RAZAŠILJE

EMANUEL I OSKAR KRAUS

:: TRST, VIA S. NICOLO Br. 2. ::

BRZOJAVI: CARAUS, TRST — TELEFON Br. 2066.

Posjećivanja po našim inžinirima, proračuni i nacrti badava.

Okrepljujuće sredstvo za želudačne slabosti

zanim za takove, koji su si poremetili djelovanje želudca, bilo prehladom ili neumjerenošću, bilo uzimanjem slabe, teško probavljive, prevruće ili prehladne hrane, te si time navikli grčeve, nadimanje i razne želudačne bolesti, pruža

Baldrianum dra. Engel-a

osobitu pomoć. Baldrianum pomaže osobito u začetku bolesti, jer predusreće teške posljedice kao bezsanicu, vrtoglavicu i druge preznake nervoznosti. Baldrianum je učinjen od najboljeg Samos-vina, djelalnog korenja te sladoraće od trešnje i maline. Poradi svog sastavka čini Baldrianum redovitu stolicu i okrepljuje uobće cijeli organizam.

Budući da ne sadržaje nikakvih štetnih sastavaka, mogu ga bez pogibelti, koji slabi bolesnici toli dječj, bezbržno upotrebljavati. Uzima se u jutro i u večer mala žličica. Djeci i slabijima razrijedjuje se toplom sladoranom vodom. Dobiva se u ljekarnama Šibenika, Skradina, Drniša, Tiesna, Biograda na moru, Benkovca te cijele Dalmacije velika boca 4 K, manja 3 K.

Ljekarne u Šibeniku razaslijuju 3 i više boca Baldrianum Dr. Engela uz snižene cijene po cijeloj Austro-Ugarskoj.

Pazite na patvorine!

Traži se jednostavno:

Baldrianum dra. Engel-a